

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Α.Π.: 133

Αθήνα, 24 Ιανουαρίου 2024

Προς:
Υπουργείο Οικονομικών
Γενική Γραμματεία Οικονομικής Πολιτικής
Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής
Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Πολιτικής
Τμήμα Γ' Ειδικών Χρηματοδοτήσεων
E-mail: c.trasanidis@minfin.gr

Κυρίες, Κύριοι,

Θέμα: Η υπ' αριθμ. 2620/16.1.2024 ερώτηση του Βουλευτή, κ. Μ. Κατρίνη

Λάβαμε το με αριθμό 10667 ΕΞ/22-1-2024 έγγραφό σας, με το οποίο μάς διαβιβάσατε την με αριθμό 2620/16-1-2024 ερώτηση του Βουλευτή, κ. Μιχάλη Κατρίνη, η οποία αφορά τα μέτρα και τις ενέργειες της Κυβέρνησης για την προστασία των δανειοληπτών σε ελβετικό φράγκο.

Θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι το ζήτημα των δανείων σε ελβετικό φράγκο, έχει κριθεί σε ανώτατο εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Ειδικότερα, η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, με την υπ' αριθ. 4/2019 απόφασή της, έκρινε ότι η αναγραφή όρου στη σύμβαση δανείου, που έχει καταρτιστεί σε αλλοδαπό νόμισμα σύμφωνα με τον οποίο ο οφειλέτης υποχρεούται να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του προς την τράπεζα είτε στο νόμισμα της χορήγησης είτε σε ευρώ με βάση την τρέχουσα τιμή πώλησης του νομίσματος της χορήγησης δεν συνιστά διαζευκτική ενοχή. Πρόκειται για όρο που στηρίζεται στο άρθρο 291 του Αστικού Κώδικα και δεν συνιστά διατάραξη της ισορροπίας των συμβαλλομένων. Επομένως, ο όρος δεν είναι καταχρηστικός.

Σημειώνουμε, εξάλλου, όπως έχει κριθεί και από την παραπάνω απόφαση, αλλά και από άλλες αποφάσεις των ελληνικών δικαστηρίων, ότι οι συμβάσεις δανείου έχουν μεγάλη διάρκεια (κατά μ.ο. 20ετή) και επομένως ενδιάμεση μεταβολή της ισοτιμίας δεν συνιστά άνευ ετέρου ζημία για τον δανειολήπτη. Τέλος, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η επιτοκιακή επιβάρυνση των δανειοληπτών σε ελβετικό φράγκο ήταν σημαντικά χαμηλότερη από την επιβάρυνση των συμβάσεων σε ευρώ, και επομένως υπήρχε σαφές αντιστάθμισμα και όφελος του δανειολήπτη από τη συνομολόγηση του δανείου σε ελβετικό φράγκο. Τούτο επισημαίνει το σύνολο της νομολογίας και επίσης η ΟΛΑΠ 4/2019.

Τα ανωτέρω επιβεβαιώθηκαν με την απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2021 του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί της υποθέσεως C-243/20. Ειδικότερα, το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών υπέβαλε προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 1, παράγραφος 2, της Οδηγίας 93/13/ΕΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές, έχει την έννοια ότι ρήτρα σε σύμβαση μεταξύ επαγγελματία και καταναλωτή, η οποία απηχεί νομοθετική ή κανονιστική διάταξη ενδοτικού

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

δικαίου, ήτοι διάταξη που εφαρμόζεται κατ' αρχήν, ελλείψει διαφορετικής συμφωνίας των συμβαλλομένων, εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, ακόμη και αν δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης. Περαιτέρω, το άρθρο 1, παράγραφος 2, της Οδηγίας 93/13/ΕΚ έχει την έννοια ότι εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οι ρήτρες στις οποίες αναφέρεται το εν λόγω άρθρο, ήτοι οι διατάξεις αναγκαστικού και ενδοτικού δικαίου του κράτους μέλους, ακόμη και αν αυτό δεν έχει μεταφερθεί τυπικά στην έννομη τάξη ορισμένου κράτους μέλους.

Περαιτέρω, σε συνέχεια και της ως άνω απόφασης, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 1871/2022 απόφαση του Αρείου Πάγου, σύμφωνα με την οποία συμβατικοί όροι που απηχούν διατάξεις αναγκαστικού ή ενδοτικού δικαίου δεν υπόκεινται σε έλεγχο καταχρηστικότητας ως Γενικοί Όροι Συναλλαγών. Επιπροσθέτως, ο όρος που υποχρεώνει τον οφειλέτη να εκπληρώνει τις εντεύθεν υποχρεώσεις του, είτε στο νόμισμα της χορηγήσεως, είτε σε ευρώ, με βάση την τρέχουσα τιμή πώλησεως του νομίσματος χορηγήσεως την ημέρα της καταβολής, απηχεί το περιεχόμενο της διατάξεως του άρθ. 291 ΑΚ και δεν νοείται διατάραξη της ισορροπίας των συμβαλλομένων εξ αυτού, ούτε και καταχρηστικότητά του.

Σημειώνεται, τέλος, ότι οι δανειολήπτες είχαν το συμβατικό δικαίωμα να ζητήσουν οποτεδήποτε τη μετατροπή του δανείου από ελβετικό φράγκο σε ευρώ.

Επομένως, μόνη η συνομολόγηση της δανειακής συμβάσεως σε ελβετικό φράγκο, δεν μπορούσε να προκαλέσει ζημία στον δανειολήπτη, ο οποίος και είχε τη δυνατότητα να ζητήσει τη μετατροπή σε ευρώ, και σε κάθε περίπτωση είχε σημαντικά μικρότερη επιτοκιακή επιβάρυνση. Και αυτή τη σφαιρική αξιολόγηση της συμβάσεως επιχείρησε η νομολογία των εθνικών και του ευρωπαϊκού δικαστηρίου.

Δεδομένων των ανωτέρω δικαστικών κρίσεων, καθίσταται σαφές ότι τα πιστωτικά ιδρύματα δρουν σύννομα, στο πλαίσιο δε της συνταγματικής αρχής της διάκρισης των εξουσιών, οι αμετάκλητες δικαστικές κρίσεις, για προϋφιστάμενες δανειακές συμβάσεις, δεν μπορούν να καταστούν ανενεργείς με νομοθετική παρέμβαση.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,

Χαρούλα Απαλαγάκη
Acting Γενική Διευθύντρια

Σύλβια Φιλιππάκη
Προϊσταμένη Νομικού Γραφείου